

Beregnet til
Sande kommune

Dokument type
Matjordplan

Dato
20.8.2019

MATJORDPLAN

KLOKKERJORDET, GNR. 119 BNR. 22 OG 119/23 SANDE KOMMUNE

Revisjon **1**
Dato **2019/08/20**
Utført av **Håkon Fæste**
Kontrollert av
Godkjent av
Beskrivelse **Matjordplan Klokkerjordet, Sande kommune**

Revisjonsoversikt

Revi- sjon	Dato	Revisjonen gjelder	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
0	20.8.2019	Matjordplan Klokkerjordet, Sande kommune	Håkon Fæste	Randi Aune-Steiancher	

Ref. Håkon Fæste

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	BAKGRUNN	3
2.	MATJORDA PÅ KLOKKERJORDET	3
3.	MOTTAKSAREALER	5
3.1	Matjordplan for Søndre Bø, gnr. 118 bnr. 1, gnr. 117 bnr. 2 m.fl. eier Otto Galleberg	6
3.2	Matjordplan for Nordre Bø, gbnr. 117/1 m.fl., eier Johnny Widar Langeland	6
3.3	Matjordplan for Holm, gbnr. 2/2, eier Yngve Høydahl	7
3.4	Matjordplan for Ve, gbnr. 6/1 og Skjervik, 2/1 m.fl. eier Erling Gjessing	7
3.5	Matjordplan for Teien, gbnr. 14/1, eier Hans Kristian Teien	8
3.6	Matjordplan for Skaug, gbnr. 29/1, eier Jørn Skjørdal	8
3.7	Matjordplan for Bonden, gbnr. 26/1, eier Bernt Bonden	9
3.8	Matjordplan for Øvre Lersbryggen, gbnr. 121/1, eier Tone Winge v/Lars Erik Winge	9
3.9	Matjordplan for Gran søndre, gbnr. 104/1, m. fl., eier Ingrid Mjelde Gran v/Ola Gran	9
3.10	Matjordplan for Lia, gbnr. 108/11, eier Magnus Ralle Gran	10
3.11	Matjordplan for Skjørdal, gbnr. 30/1, eier Ludvik Lørdal	10
3.12	Matjordplan for Skjørdal, eller Skogskroken, gbnr. 30/8, eier Petter Odlo Franzen	11
3.13	Matjordplan for Lærum mellom, gbnr. 95/7, eiere Ellen Karine Borgen Pedersen og Marius Borgen Pedersen	12
3.14	Matjordplan for Bolstad søndre, gbnr. 37/2 og 37/1, eier Hallgeir Skjørdal	12
3.15	Matjordplan for Hole, gbnr. 88/1, eier Per Reese	13
3.16	Matjordplan for Sjøl, gbnr. 106/1, eier Lars Borgen	13
3.17	Matjordplan for Sjøl, gbnr. 107/15, eier Maia Guldal (med forbehold)	13
3.18	Matjordplan for Veberg østre, gbnr. gbnr. 110/8 og Østre Ruud, gbnr. 112/1, eier Bent Ove Weberg	13
3.19	Matjord til fordeling	14
3.20	Behov for matjord	15
4.	TIDSPUNKT FOR FLYTTING AV MATJORD	16
5.	UTTAK OG BEARBEIDING AV MATJORDA.	16
6.	MELLOMLAGRING AV MATJORD	16
7.	REKKEFØLGE	17
8.	GRENSESITT	17
9.	FORHOLD TIL ANDRE MYNDIGHETER	17
10.	KONKLUSJON MED PRIORITERING	18
11.	BAKGRUNNSSTOFF FOR PLANEN	20
12.	VEDLEGG	20

1. BAKGRUNN

I Regional Plan for Bærekraftig Arealpolitikk (RPBA) har fylkestinget i Vestfold fastsatt blant annet dette som retningslinje for arealplaner i Vestfold fylke, i planens pkt. 2.1.2:

«I planer som tillater omdisponering av jordbruksareal, skal det innarbeides bestemmelser om at matjordlaget skal benyttes til forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark til matproduksjon.»

Vestfold fylkeskommune, Fylkesmannen i Vestfold og kommuner i Vestfold har utarbeidet en mal for matjordplan med kravspesifikasjoner. Planen som nå er utarbeidet bygger på spesifikasjonene i malen av 22. desember 2016 og veileder under revidering høsten 2018.

2. MATJORDA PÅ KLOKKERJORDET

Matjorda som skal omdisponeres er den dyrka jorda på arealet til Klokkerjordet gnr. 119 bnr. 22, og skogsarealet på 119/23 i Sande. Jordet, senere kalt Klokkerjordet, ligger mellom veien Gamle Sørlandske (rv. 313), Kirkesanger Pedersens Vei (fv. 943) og Sandebuktveien (rv. 319). Eiendommen gbnr 119/22 er på 31,4 daa som består av 25,4 daa dyrka jord, 1,4 daa tilvokst med skog og kratt som opprinnelig er dyrka jord, 1,5 daa produktiv skog, 3 daa vei og veiskråninger og 0,3 daa bolig med tomt. Området skal i all hovedsak reguleres til skoleformål. De 1,5 daa med produktiv skog, representerer hele det arealet til gbnr 119/23 som er omfattet av denne planen. Arealet har ikke vært benyttet til matproduksjon ila siste 25 år, og det er således ikke foretatt prøvetakninger for dette området.

Den dyrka jorda består, regnet nordfra, av

- 7 daa siltig mellomsand, siltig grovsand, grusholdig siltig finsand, grusholdig siltig mellomsand og grusholdig siltig grovsand
- 3,5 daa siltig lettleire
- 7 daa siltig finsand
- 9,5 siltig finsand

Inkludert i disse 27 daa er de ovenfor nevnte 1,4 daa tilvokst med kratt. Dette krattet er tidligere dyrka jord som er blitt vannsjuk på grunn av manglende drenering, men matjordlaget er intakt. Manglende drenering kan enkelt forklares ved at vannsiget følger sand- og grusjord nedover til der jorda møter leire i havavsetningen nedenfor. Leire er tettere enn sand og grus, og dermed tvinges vannet opp i matjordlaget. Vanlige drenggrøfter kan hjelpe på denne situasjonen, og jorda kan dyrkes videre.

I tillegg til selve Klokkerjordet gjelder reguleringsplanen også en utvidelse og omlegging av Kirkesanger Pedersens Vei ved at det skal etableres gang- og sykkelvei på østsida av Kirkesanger Pedersens Vei og omlegging av Kirkesanger Pedersens Vei ned mot Sandebuktveien. Areal er ikke målt detaljert, men antas å være på inntil 7 daa.

Den dyrka jorda består, regnet nordfra, av

- Div, sandjord der alle inneholder noe silt, lite areal.
- Siltig leggleire, et lite areal
- Siltig finsand, med varierende innhold av silt, ca. 90 % av arealet

Grunneier Otto Galleberg har satt fram krav om at matjorda blir værende på eiendommen. Dette er et rasjonelt krav fordi jorda nord for Østsideveien vil ha stor fordel av tilskudd av denne jorda. Se for øvrig pkt. 3.20. i denne planen.

Klokkerjordet er avsatt til sentrumsformål i kommuneplanen for Sande, en kommuneplan som sist ble behandlet av kommunestyret 29.10.2014. Eier av Klokkerjordet er Sande kommune og SMH Klokkerjordet AS.

Klokkerjordet har vært brukt til kornproduksjon, men bærer nå preg av grasdyrking i mange år i form av langvarig eng. Jorda er djup jord som er preget av opprinnelig strandavsetninger i nord og havavsetninger i sør.

Jordanalyser for jorda foreligger ikke. Jorda kan ha et bra moldinnhold (moldholdig), surhetsgraden kan være lav. Innehold av fosfor (P-Al tall) og innhold av kalium (K-Al tall) vil gå fram av jordanalyser.

Eiendommen er ikke registrert med floghavre. Det er dermed ingen restriksjoner for flytting av jord av hensyn til dette ondartede ugraset. Det er for øvrig heller ikke registrert hønsehirse eller andre ondartede ugras. Det er tatt ut jordprøver etter Mattilsynets normer som er analysert for potetecystenematode (PCN). Det er ikke funnet PCN. Riktig nok ble det funnet et mistenkelig tilfelle, men ny prøve viste ingen forekomst. Se vedlagte analysebevis. Dermed kan jorda flyttes fritt.

Dybden av matjord er normalt 25 cm. Ved sjekking med jordbor, er dette den vanlig dybde her også.

Ut fra kartet har en kommet til at planen berører 26,8 daa dyrka jord, inkludert 1,4 daa dårlig drenert jord. Planen forholder seg til dette arealet.

Type areal		Størrelse
	Dyrka jord	26 800 m ²
+	Annet areal	4 600 m ²
+	Utbyggingsområde	31 400 m²
-	Veiskråninger og vei som ikke kan endres	2 000 m ²
	Netto utbyggingsområde	29 400 m²

Det foreligger ikke detaljregulering for Klokkerjordet. Det er derfor ikke oversikt over hva som trengs av matjord som bør være igjen i prosjektet. Mattjord til plen og grøntområder kan antydes til 5 prosent, det vil si 1,3 daa. Matjord benyttet til grøntarealer tilates kun ervervet fra skogsareal gnr. 119/23. Denne jorda består av sand- og grusjord, noe som er hensiktsmessig i grøntarealer i aktiv bruk. **All annen matjord skal benyttes til forbedring av annen eksisterende matjord i tråd med denne plan.**

Adkomstveiene

Det er ikke nødvendig å bruke matjord i veiskråningene. Statens vegvesen har forlatt bruk av matjord her for å forenkle veivedlikeholdet. Dermed kan all matjord som berøres av utbyggingen disponeres til forbedring på annen dyrka jord.

Netto matjord til bruk i prosjektet: Ca. 325 m³

Matjorda må overføres til andre eiendommer der den skal gi eksisterende dyrka jord et forbedret avlingspotensiale. Jorda kan også bli benyttet til nydyrking. Dette vil bli videre omtalt i denne planen.

Planen omfatter ikke undergrunnsjord. Undergrunnsjord kan likevel deponeres i samband med matjordplanen, i første rekke undergrunnsjord i form av tørrskorpeleire. Undergrunnsjord er likevel nevnt under en rekke av eiendommene som har vært aktuelle til å få tilført matjord.

Matjord til fordeling:

Jordart	Siltig grov sandjord	Siltig fin sandjord	Siltig leittleire	Sum
Klokkerjordet				
Areal i daa	8,5	15,5	4	28
Mengde matjord	2 125 m ³	3 875 m ³	1 000 m ³	8 000 m ³
Veiprosjekt				
Areal i daa	0	6	1	7
Mengde matjord	0	1 500 m ³	250 m ³	1 750 m ³
Matjord i prosjektet	375 m ³	0	0	0
Til fordeling	1 750 m³	5 375 m³	1 250 m³	8 375 m³

3. MOTTAKSAREALER

Matjorda fra Klokkerjordet som blir omdisponert skal brukes til fortsatt matproduksjon. Det vil si at jorda kan brukes til forbedring av jord som allerede er i bruk og/eller i samband med nydyrking.

Forbedring av jord kan være å tilføre leirjord sandjord for å gi leirjorda bedre struktur ved at mer sand i jorda vil gi bedre struktur og bedre tilgang på luft i jorda. Et eksempel er også planert leirjord der matjorda ikke ble godt nok tatt vare på slik at moldinnholdet er lavt. Denne jorda vil ha en vanskelig struktur som gjør at jordarbeiding og balansen mellom vann og luft i jorda er vanskelig å få til.

Jorda på Klokkerjordet inneholder mye silt. Det sikrer god vannledningsevne og vannhusholdning i jorda. Den kan dermed være et godt tilskudd til både stiv leirjord og skarp sandjord. En vil oppnå bedre jordstruktur og mer årssikre avlinger.

En matjordplan skal fordele matjord dit en kan vente god avlingsøkning. Først skal en se på egen eiendom, noe som ikke er aktuelt i dette tilfellet. Så skal en se til eiendommer i nærheten der det kan være rasjonelt å flytte jorda til.

I dette tilfellet gikk informasjonen til leder av Sande bondelag, Hans Kristian Teien, som informerte sine medlemmer. Dermed ble det en langt større reaksjon enn om en hadde tatt kontakt med bare de nærmeste nabogårdene.

De interesserte gårdsbruka som en har registrert er:

3.1 Matjordplan for Søndre Bø, gnr. 118 bnr. 1, gnr. 117 bnr. 2 m.fl. eier Otto Galleberg

Otto Galleberg, Bøveien 2, 3074 Sande, eier og driver Søndre Bø. Gården ligger umiddelbart øst for Klokkerjordet, bare adskilt av Kirkesanger Pedersens Vei. Gården er på 543 daa dyrka jord og et totalareal på 1 510 daa. Drifta er hovedsakelig korn, men noe jord leies bort til grønnsakproduksjon.

På gården er det fire områder som vil være godt tjent med tilskudd av matjord fra Klokkerjordet.

1. Ved siden av tunet, ved adkomstveien til gården, sørvest for tunet, er det et område på 9 daa. Her er det grovsand og mellomandsand i matjordlaget. Med et tilskudd på 10 cm siltig leittleire eller siltig finsand fra Klokkerjordet vil en få en god og årssikker avling med godt avlingspotensiale. Ventet avlingsøkning 20 %. Avstand fra Klokkerjordet er 0,5 km.

Behov for matjord: $9\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 900\text{ m}^3$ siltig leittleire

2. På den andre sida av tunet, på østsida, ligger et jorde på 6 daa. Den øvre delen på 4 daa består av variert jord med siltig mellomandsand og siltig grovsand, grusholdig siltig finsand, grusholdig siltig mellomandsand og grusholdig siltig grovsand. Her vil 5 cm siltig finsand fra Klokkerjordet gi en bedre og mer årssikker avling. Ventet avlingsøkning 15 %. Avstand fra Klokkerjordet er 0,5 km.

Behov for matjord: $4\,000\text{ m}^2 \times 0,05\text{ m} = 200\text{ m}^3$ siltig leittleire eller siltig finsand

3. Nord for Østsideveien Her er det ca. 100 daa leirjord (siltig leittleire). Den ble planert på 1960-tallet. Det ble ikke vurdert som nødvendig og var kostbart å ta fullgodt vare på matjorda ved planeringen. Dermed finner en i dag områder med lite moldinnhold, noe som gjør at arealet er vanskelig å drive jordarbeiding på, særlig om våren. Hvis en ikke treffer med jordarbeidingen, så vil en fort få redusert avling dette året. Med høyere innhold av mold eller sandjord vil en få bedre jordstruktur, og kunne kompensere for redusert moldinnhold fra gammelt av.

Nedenfor utløa er et område på knapt 20 daa, lengst nord på eiendommen er et område på 10 daa, og mellom de to områdene, oppe ved grensa mot naboen er et område på 5 daa med de samme egenskaper. Den grove sandjorda fra nordenden av Klokkerjordet kan med fordel benyttes på denne leirjorda. Anslagsvis 5 cm vil kunne gi denne leirjorda bedre struktur og en bedre balanse mellom luft og vann i jorda. Denne jordtypen er det ikke nok av til hele arealet. En må derfor prioritere. Avlingsøkning en kan vente seg er 10 %. Avstand fra Klokkerjordet er 0,5 km.

Behov for matjord: $40\,000\text{ m}^2 \times 0,05\text{ m} = 2\,000\text{ m}^3$ siltig finsand, ev. moldrik jord

3.2 Matjordplan for Nordre Bø, gbnr. 117/1 m.fl., eier Johnny Widar Langeland

Johnny Widar Langeland, Østbygdaveien 12, 3074 Sande eier, men leier bort jorda på gården til kornproduksjon og engfrø?. Gården er på 148 daa dyrka jord. Jorda ligger på begge sider av Østideveien, ca. 500 meter øst for Klokkerjordet.

Nord for Østsideveien er det ca. 120 daa siltig lettleire som er delvis planert. Ca. 35 daa av denne jorda er blitt moldfattig og vil ha godt av en tilførsel av siltig finsand fra Klokkerjordet. På grunn av at både eksisterende leirjord og eventuelt tilført finsand begge inneholder en stor del silt, vil 5 cm tilført jord være tilstrekkelig. Avstand fra Klokkerjordet er 0,5 km. Ventet avlingsøkning opp mot 10 %.

Behov for matjord: $35\,000\text{ m}^2 \times 0,05\text{ m} = 1\,750\text{ m}^3$ siltig finsand, ev. moldrik jord

3.3 Matjordplan for Holm, gbnr. 2/2, eier Yngve Høydahl

Yngve Høydahl, Skjervikveien 22, 3072 Sande, eier og driver gården Holm, lengst sør i Sande. Gården er på 133 daa dyrka jord og 14 daa beite. Høydahl dyrker korn.

1. I samband med ny jernbanelinje er et jorde på vestsida av den nye jernbanelinja blitt større ved nydyrking fra 11,2 daa til 14,5 daa. Særlig det nydyrkede området i nord trenger mer matjord, men også lengst sør på dette jordet trengs mer matjord. Jorda ned mot jernbanelinja er leirjord, siltig lettleire, men øverst er det sandjord, til dels med en del stein. Jordet er nygrøfta. Avstand til Klokkerjordet er 5 km. Ventet avlingsøkning 15 %.

Behov for matjord: $4\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 400\text{ m}^3$ siltig lettleire, ev. siltig finsand

2. Jordet på 17,1 daa på østsida av Gamle Sørlandske, nordøst for tunet på gården, har en del grunnlendte områder på grunn av oppstikkende fjellrygger. Ved hjelp av undergrunnsjord kan en fylle opp 30-40 cm på 3-4 daa. Avstand til Klokkerjordet er 5 km. Ventet avlingsøkning opp mot 10 %.

Behov for matjord: $1\,000\text{ m}^2 \times 0,10\text{ m} = 100\text{ m}^3$ siltig lettleire (pluss undergrunnsjord)

3.4 Matjordplan for Ve, gbnr. 6/1 og Skjervik, 2/1 m.fl. eier Erling Gjessing

Erling Gjessing, Lille Ve 6, 3072 Sande, eier og driver gården Ve og Skjervik m.fl. sør i Sande. Gården er på 348 daa dyrka jord, 2 daa beite og 596 daa skog. Gjessing har allsidig drift med mjølkeproduksjon som viktigste del av drifta.

På vestsida av jernbanelinja på Skjervik oppsto det grunnbrudd etter oppfylling av Jernbaneverket og gjødselkum tilhørende gården. Ca. 5 daa ble påvirket av grunnbruddet og trenger ny matjord. I tillegg er det ønske om 30-40 cm undergrunnsjord fylt på etter grunnbruddet. (Trolig bør denne påføringen klareres med Bane NOR sine geoteknikere.) Dagens matjord som er der er ubetydelig. Det ønskes derfor 25 cm ny matjord tilført. Størstedelen av jordet er nylig drenert. Resten av jordet bør dreneres før påføring av ny jord. Jordarten er siltig lettleire. Avstand fra Klokkerjordet er 5 km. Ventet avlingsøkning 20 %.

Behov for matjord $5\,000\text{ m}^2 \times 0,25\text{ m} = 1\,250\text{ m}^3$ moldholdig siltig sandjord eller siltig lettleire. Redusert mengde kan også være aktuelt.

Behov for undergrunnsjord 5 000 m² x 0,3 m = 1 500 m³

3.5 Matjordplan for Teien, gbnr. 14/1, eier Hans Kristian Teien

Hans Kristian Teien, Teienveien 64, 3070 Sande, eier og driver gården Teien, gbnr. 14/1. Gården er på 125 daa fulldyrka jord. I tillegg er det 7 daa overflatedyrka jord og innmarksbeite og 540 daa produktiv skog. Han driver hovedsakelig med økologisk melkeproduksjon.

Teien ønsker å få tilført jord på den overflatedyrka jorda si og innmarksbeitet. I utgangspunktet bør matjord tas av, undergrunnsjord legges på med f.eks. 50 cm. Så legges matjorda tilbake sammen med 10 cm matjord fra Klokkerjordet. Dermed vil en oppnå fullverdig jord også på denne delen av gården. Dersom en bare forholder seg til de grunneste partiene vil behovet for både matjord og ikke minst undergrunnsjord bli betydelig redusert. Avstand fra Klokkerjordet er 2,5 km. Ventet avlingsøkning 10 %.

Behov for matjord: 7 000 m² x 0,1 m = 700 m³ siltig lettleire

Behov for undergrunnsjord: 7 000 m² x 0,5 m = 3 500 m³

3.6 Matjordplan for Skaug, gbnr. 29/1, eier Jørn Skjørdal

Jørn Skjørdal, Bergstiveien 18, 3070 Sande, eier og driver gården Skaug, gbnr. 29/1 og 45/2. Gården er på 179 daa dyrka jord og 217 daa skog. På gården dyrkes det korn og gras til storfe for slakt.

1. Sandmo, ca. 700 meter nordvest for tunet på gården. Her er det to jordstykker som trenger tilskudd av jord. Her er tunet skilt i fra, og teig 1 er på 6 daa som ligger rett nedenfor tunet. Teig 2 ligger rett på sørsida av tunet og er også på 6 daa. Jorda her er forholdsvis skarp sand, mellomsand og govsand, og jordlaget er også i tynneste lagt. På begge jordene er det ønskelig med 10 cm siltig lettleire eller silt i tilskudd til eksisterende jord. Avstand fra Klokkerjordet er 5 km. Ventet avlingsøkning 15 %.

Behov for matjord 12 000 m² x 0,1 m = 1 200 m³ siltig lettleire eller silt

2. Pipern nybrott, på nedsida av Kalmoveien, ligger det et nylig hogd skogstykke på ca. 10 daa. Nybrottet er en del av en skogteig på 24 daa, på nedsida av Kalmoveien. Planene for nybrottet ligger i kommunen for godkjenning. Nybrottet er bratt, ca. 1:7, og noe ulendt med smådaler på skrå i terrenget. Nybrottet må ryddes for stubber som legges i ranker sammen med matjord og humuslag. Stein i overflata legges som en voll ned mot bekken for å sikre mot erosjon. Smådalene kan så fylles med undergrunnsjord i en tykkelse på opp til 3 meter.

På et utjamna jorde legges matjorda på toppen, og der legges også et lag på 10 cm siltig sandjord eller siltig lettleire fra Klokkerjordet eller andre utbyggingsarealer. På grunn av at drifta på gården er storfehold og gården trenger beitearealer kan oppdyrking av dette bratte arealet være et verdifullt tilskudd til gården.

Forventet avlingsøkning er svært stor ved nybrott, men det forutsettes godkjenning av planen fra det offentlige. Avstand fra Klokkerjordet er 5 km. Ventet avlingsøkning 50 %.

Behov for matjord: 10 000 m² x 0,1 m = 1 000 m³ matjord

Behov for undergrunnsjord kan antydes til minst 5 000 m³.

3.7 Matjordplan for Bonden, gbnr. 26/1, eier Bernt Bonden

Bernt Bonden, Bondiveien 14, 3070 Sande, eier og driver gården Bonden, gbnr. 26/1. Gården er på 183 daa dyrka jord, 1 264 daa produktiv skog og 35 daa annet areal. Drift på gården er grønnsaker og bær og et aktivt skogbruk.

Ved innkjøringa til gården er det på hver side henholdsvis 10 og 11 daa med gammelt elveleie sandhauger med en del stein.

Bonden har behov for tilskudd av leirjord, fortrinnsvis lettleire, som tilskudd til sandjorda si for å få ensartede og gode driftsforhold på gården. Han vil på den måten oppnå mye enklere driftsforhold. På grunn av høyt siltinnhold i matjorda fra Klokkejordet, bør en tilførsel av 5 cm være tilstrekkelig i dette tilfellet.

På jordkartene er sandforekomsten registrert som silt. Et sjeldent avvik i påliteligheten i jordregistreringene i 1993. Avstand fra Klokkejordet er 3 km. Avlingsøkning kan forventes å være 10 % i tillegg til driftsmessige forbedringer ved at jorda på gården blir mer ensartet.

Behov for matjord: 21 000 m² x 0,05 m = 1 050 m³ siltig lettleire

3.8 Matjordplan for Øvre Lersbryggen, gbnr. 121/1, eier Tone Winge v/Lars Erik Winge

Øvre Lersbryggen, Sandebuktveien 76, 3072 Sande, gbnr. 121/1 er på 190 daa dyrka jord, 113 daa produktiv skog og 47 daa annet areal. Drift på gården er nå hovedsakelig korn. Behovet for matjord dreier seg om to områder:

1. Hovedteigen på gården har vært utsatt for flom, og matjorda har blitt skylt vekk i en bredde på 1 meter i en lengde på 500 meter. Behov for matjord er 10 cm. Faren for flom av overvann er i ferd med å elimineres med ny kommunal rørledning. Avstand fra Klokkejordet er 3 km. Ventet avlingsøkning 10 %.

Behov for matjord: 500 m² x 0,1 m = 50 m³ f.eks. siltig lettleire

2. På et inndemmet nybrott lengst på gården er matjordlaget svært tynt på ca. 10 daa. Her vil 5 cm matjord bety et bedre avlingspotensiale. Fra før er siltig lettleire og mellomleire dominerende jordarter. Matjord med sand som hovedingrediens vil være å foretrekke. Avstand fra Klokkejordet er 3 km. Ventet avlingsøkning er 10 %.

Behov for matjord: 10 000 m² x 0,05 m = 500 m³ sandjord

Mellomlagring er godt mulig ved at et tidligere gjødsellager med støpt plate på 150 m² med to vegger som kan benyttes.

3.9 Matjordplan for Gran søndre, gbnr. 104/1, m. fl., eier Ingrid Mjelde Gran v/Ola Gran

Gran, Sjølshegen 20, 3074 Sande gbnr. 104/1, 105/4 og 108/13 er på 134 daa dyrka jord, 712 daa produktiv skog og 75 daa annet areal. Drifta på gården er hovedsakelig korn. Behovet for matjord knytter seg til leirjord som ble planert i 1959. Da var det ikke vanlig å ta spesielle hensyn til matjorda.

Nå viser det seg at 20 daa planert jord lengst vest på eiendommen har betydelig lavere moldinnhold enn jorda for øvrig på gården. Jordanalyser viser 1,1 og 2,5 % i forhold til resten av gården med en gjennomsnitt på 3,5 %. Jordanalysene viser også at jorda her er lettleire og mellomleire. Dette bekreftes av jordsmonnsskartet som viser planert lettleire.

Her vil matjord med sand og godt moldinnhold være en stor fordel for å få bedre struktur i jorda og dermed også være mer årssikker og gi større avling. Hvilken type sandjord har mindre betyning. 10 % avlingsøkning bør være oppnåelig som gjennomsnitt. Avstand fra Klokkejordet er 2,5 km.

Behov for matjord $20\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 2\,000\text{ m}^3$ sandjord

3.10 Matjordplan for Lia, gbnr. 108/11, eier Magnus Ralle Gran

Lia, Liaveien 26, 3074 Sande, gbnr. 108/11 er på 127 daa dyrka jord, 692 daa produktiv skog og 59 daa annet areal. Drifta på gården er hovedsakelig dyrking av korn.

Behovet for matjord knytter seg til et jorde sørvest for tunet på gården. Der ble det planert ca. 1970. I overkant av dette feltet er det et grunnlendt område med oppstikkende fjell. Jorda her er en havavsetning som består av silt lettleire. Denne jorda kan bedres med moldholdig sandjord for å oppnå en bedre struktur og en mer årssikker avling. De grunnlendte områdene kan bedres ved at matjorda på de grunne områdene tas av, undergrunnsjord legges på før matjorda legges på igjen. På toppen kan ny matjord av sand legges på for å oppnå et nytt og godt jorde. Avlingsøkning kan anslås til 15 %. Avstand fra Klokkejordet er 2 km.

Behov for matjord: $25\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 2\,500\text{ m}^3$ moldholdig sandjord

Behov for undergrunnsjord (anslag): $140\text{ m} \times 50\text{ m} \times 0,5\text{ m} = 3\,500\text{ m}^3$

3.11 Matjordplan for Skjördal, gbnr. 30/1, eier Ludvik Lørdal

Skjördal, Bergstigveien 42, 3070 Sande, gbnr. 30/1 er på 108 daa dyrka jord, 1843 daa produktiv skog og 105 daa annet areal. Drift på gården er hovedsakelig korn. Behovet for matjord knytter seg til 7,7 daa forsumpet skogsmark «Purkemyra» ved bekken nordøst for tunet på gården. Arealet er registrert som dyrkbar blandingsskog. Nå framstår arealet som nylig avvirket bjørkeskog.

Arealet ligger for lavt i forhold til bekken. Det er aktuelt å grave vekk matjorda som ligger der i dag og så fylle opp med undergrunnsjord med 0,5–1 meter. Det kan også være aktuelt å fylle opp mer for å få dette nye jordet til å flukte med nivået på jordet i øst som tilhører nabo. I dette tilfellet må det fylles opp med 1 til 5 meter med 2,5 meter i gjennomsnitt. Det er aktuelt å legge et matjordlag på 5 cm som et topplag etter at terrenget er utformet ferdig. Jordet som ligger på vestsida, inntil skogstykket er siltig finsand. Jorda omkring er mellomleire med varierende tilslag av silt og sand. Tilført jord bør være sandjord.

Eksisterende humusholdig topplag kan legges i ranker med stubber og kvist. Stubber og kvist må dekket med jord. Etter 2 år vil så godt som alt av trematerialer være oppløst og framstå som matjord. Med tilførsel av annen matjord vil en oppnå full avling alt fra starten av.

Antatt avlingsøkning: Siden dette er nydyrking avhengig av oppfylling og med tilskudd av matjord vil en oppnå 100 % avlingsøkning i forhold til utgangspunktet.

For å komme til arealet med masser er en avhengig av å bygge ny vei inn fra grendeveien ved brua over bekken. Dette krever samarbeid med naboen. Veien kan bygges som anleggsvei som fjernes etter anlegg, eller en varig vei som blir kjørbar vendeteig ned mot bekken. Avstand fra Klokkerjordet er 5 km.

Behov for matjord: $7\,200\text{ m}^2 \times 0,05\text{ m} = 360\text{ m}^3$ sandjord

Behov for undergrunnsjord:

Alt I: $7\,200\text{ m}^2 \times 1,0\text{ m} = 7\,200\text{ m}^3$

Alt II: $7\,200\text{ m}^2 \times 2,5\text{ m} = 18\,000\text{ m}^3$

3.12 Matjordplan for Skjørdal, eller Skogskroken, gbnr. 30/8, eier Petter Odlo Franzen

Skjørdal, eller Skogskroken, Bergstigeveien 41, gbnr. 30/8 er på 79 daa dyrka jord, 142 daa produktiv skog og 20 daa annet areal. Jorda på gården er bortleid, hovedsakelig til korndyrking. Behovet for matjord knytter seg til 3 områder, to grunnlendte områder med skrinnsandjord og en mulig oppfylling av en dal, gammelt beite med dyrka jord på begge sider.

1. Rett sør for tunet på gården, mellom en åkerholme og skogen til naboen er jorda en strandavsetning med siltig mellomsand. Her vil innblanding med siltig leirjord være gunstig både for å gi en mer årssikker avling og også mer sammelignbar med den øvrige jorda på gården. Arealer er ca. 2,4 daa. Ventet avlingsøkning er 15 %. Avstand fra Klokkerjordet er 5 km.

Behov for matjord: $2\,400\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 240\text{ m}^3$ siltig leirjord

2. Nordøst for driftbygningen på gården er det et område på ca. 1 daa havavsetning med siltig finnsand. Her vil et tillegg på noe leirjord gi en mer årssikker avling, og samtidig med jorda omkring. Ventet avlingsøkning er 10 %. Avstand fra Klokkerjordet er 5 km.

Behov for matjord: $1\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 100\text{ m}^3$ siltig leirjord

3. Nordvest på gården ligger et gammelt beite delvis tilvokst med oreskog mellom jorda på gården og jorda på nabogården (gbnr 30/). Den nederste delen skal være registrert som MIS-område i skogbruksplanen. Det er et klart ønske om å fylle denne dalen og få samhengende jorde i området. Totalarealet som er registrert som skog på 11,7 daa. Den øvre delen på ca. 6 daa kan fylles opp med undergrunnsmasse etter at matjorda er gravd av for å benyttes som topplag. Bekken i dalen må lukkes, og det må sørges for inntakskummer for overvann. Den nedre delen på ca. 4 daa krever frigjøring fra berstmmelsene om MIS-område. Her må også bekken lukkes og inntak av overflatevann sikres med kum. Jorda på sidene er tidligere delvis planert leirjord med lettleire og mellomleire. Matjordlaget bør suppleres med 10 cm matjord, fortrinnsvis av sand. Fordi arealet er gammelt beite ute av bruk i dag vil avlingsøkningen være 100 %. Avstand fra Klokkerjordet er 5 km.

Behov for matjord:

$6\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 600\text{ m}^3$ matjord med sandjord

$4\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 400\text{ m}^3$ matjord med sand

Behov for undergrunnsjord:

$6\,000\text{ m}^2 \times 2\text{ m} = 12\,000\text{ m}^3$ (grovt anslag)

$4\,000\text{ m}^2 \times 1,5\text{ m} = 6\,000\text{ m}^3$ (grovt anslag)

3.13 Matjordplan for Lærum mellom, gbnr. 95/7, eiere Ellen Karine Borgen Pedersen og Marius Borgen Pedersen

Lærum mellom, Lærumveien 28, 3074 Sande, gbnr. 95/7 er på 101 daa dyrka jord, 13 daa innmarksbeite, 122 daa produktiv skog og 5 daa annet areal. Drifta på gården er kornproduksjon. Det leies også jord.

Behovet for matjord knytter seg til to områder:

1. Knappt 200 meter øst for tunet, på brinken der jordet begynner å helle ned mot Leirelva i øst er det et belte under kraftlinja her, mot nabogården i syd, på 30 m x 60 meter med svært stiv leirjord og lite moldinnhold. Det lave moldinnholdet bekreftes med jordanalyser. Ventet avlingsøkning er 10 %. Avstand fra Klokkejordet er 5 km.

Behov for matjord: $2\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 200\text{ m}^3$ sandholdig matjord

2. På jordet vest for tunet, i sørkant av jordet ned mot elva Bremsa, er det svært vanskelig leirjord å drive på grunn av lite moldinnhold. Feltet som peker seg ut er på 30 m x 40 m. Her vil det være svært verdifullt med tilskudd på 10 cm moldholdig sandjord. Ventet avlingsøkning er 15 %. Avstand fra Klokkejordet er 5 km.

Behov for matjord: $1\,200\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 120\text{ m}^3$ sandholdig matjord

3.14 Matjordplan for Bolstad søndre, gbnr. 37/2 og 37/1, eier Hallgeir Skjærdal

Bolstadgårdene Bolstad søndre, Bolstadgata 21, gbnr. 37/2 og Bolstadgata 22, gbnr. 37/1 er på 468 daa dyrka jord, 217 daa produktiv skog og 30 daa annet areal. Drifta på gården er hovedsakelig korn og poteter.

Behovet for matjord knytter seg til gbnr. 37/2.

1. Rett øst for tunet på gården er det 20 daa med stiv leirjord som skiller seg ut med stor variasjon etter gjenfylling av smådaler mv. Hele området består hovedsakelig av siltig lettleire. Siden området består av siltig lettleire, så bør området fortsatt framstå med ensartet jord. Siltig lettleire bør derfor tilføres også. Det er viktig at moldinnholdet er godt. Ventet avlingsøkning kan anslås til 10 %. Avstand fra Klokkejordet er 3,5 km.

Behov for matjord: $20\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 2\,000\text{ m}^3$ moldholdig lettleire

2. Lengs sør på bnr. 2 er det gammel planering der det ikke ble tatt godt nok vare på matjorda. Dermed er jorda moldfattig og vanskelig å drive. Hele området består av siltig lettleire. Arealet som trenger mer matjord er på 15–20 daa. Ventet avlingsøkning kan anslås til 10 %. Avstand fra Klokkejordet er 4 km.

Behov for matjord: $15\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 1\,500\text{ m}^3$ moldholdig leirjord

3.15 Matjordplan for Hole, gbnr. 88/1, eier Per Reese

Hole, Hologata 30, 3070 Sande, gbnr. 88/1, er på 84 daa dyrka jord, 24 daa innmarksbeite, 19 daa produktiv skog og 8 daa annet areal. Drifta på gården er kjøttproduksjon på storfe og korn.

Behovet for matjord knytter seg til at det i sambad med jernabneutbygging ble fylt ut to ravine-daler på til sammen 15 daa. Her mangler det matjord på toppen. Jorda i området er registrert som mellomleire. Jorda på det meste av gården er for øvrig planert. Før matjorda legges på bør det plukkes stein på arealet. På grunn av husdyrholdet er tilgang på husdyrgjødsel god. Tilført matjord bør være sandjord. Ventet avlingsøkning kan være 20 %. Avstand fra Klokkerjordet er 9,5 km.

Behov for matjord: $15\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 1\,500\text{ m}^3$ sandjord

3.16 Matjordplan for Sjøl, gbnr. 106/1, eier Lars Borgen

Sjøl, Østbygdaveien 59, 3074 Sande, gbnr. 106/1, er på 180 daa dyrka jord, 1 290 daa produktiv skog og 80 daa annet areal. Drifta på gården er konrproduksjon.

Behovet for matjord begrenser seg til et lite område rett sør for tunet på gården. Tunet på gården, veien til nabogården og ei stripe av jord sør for denne er morene med skarp sandjord og mye stein. Denne stripa på 20 ganger 100 meter vil ha godt av 10 cm siltholdig leirjord. Da vil denne stripa bli mer lik resten av jordet og gi gode avlinger også i tørre år. Adkomsten med matjord er enkel under alle forhold. Ventet avlingsøkning 20 %. Avstand fra Klokkerjordet er 1,5 km.

Behov for matjord: $1\,200\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 120\text{ m}^3$ siltig leirjord

3.17 Matjordplan for Sjøl, gbnr. 107/15, eier Maia Guldal (med forbehold)

Lars Borge leier også jorda på nabogården Sjøl, Østbygdaveien 54, 3074 Sande, gbnr. 107/15, eier Maja Guldal. Langs Østsideveien er det et tilsvarende belte som på gbnr. 106/1, men her er det enda mindre, 20 ganger 5 meter. Her er det også tilsvarende enkelt med adkomst. Her er også behovet siltig leirjord. Ventet avlingsøkning 20 %. Avstand fra Klokkerjordet er 1,5 km.

Behov for matjord: $50\text{ m} \times 10\text{ m} \times 0,1\text{ m} = 50\text{ m}^3$ siltig leirjord

3.18 Matjordplan for Veberg østre, gbnr. 110/8 og Østre Ruud, gbnr. 112/1, eier Bent Ove Weberg

Bent Ove Weberg, Vebergveien 74, 3074 Sande, gbnr. 110/8 og 112/1 er på 211 daa dyrka jord, 279 daa produktiv skog og 82 daa annet areal. Den dyrka jorda er leid bort.

Behovet for tilførsel av matjord dreier seg om tre områder:

1. Nordvest på Østre Ruud, gbnr. 112/1, rett sør for adkomstveien er det et planert område der matjorda ikke ble tatt sikkert vare på. Her er det siltholdig mellomleire på et areal på 3 daa. Dette er stiv jord som vil ha godt av et tilskudd av sandjord.

Behov for matjord: $3\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 300\text{ m}^3$ matjord med sand

2. Dalen lengst sør på Østre Ruud, gbnr. 112/1, nord for Sandehallen. Selve dalen er planert stiv leire. Her savner en også en del matjord. Jordarten her er siltig lettleire. Det vil si at også her er det behov for matjord basert på sandjord.

Behov for matjord: $10\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 1\,000\text{ m}^3$ matjord med sand

3. Dalen sørøst for tunet på Veberg østre, gbnr. 110/8, er en ravinedal der den øvre delen ønskes fylt opp. Først må den matjorda som er i dalen tas opp med stor gravemaskin før dalen fylles opp med undergrunnsmasser, matjorda legges tilbake og 10 cm ny matjord legges på toppen. Eier er i ferd med å legge ny overvannsledning for å ta seg av overvann og drensvann for hele jordstykket. Forholdene ligger dermed godt til rette for å få et sammenhengende jorde her. En regner med en gjennomsnittlig fyllingshøyde med undergrunnsjord på 2 meter.

Behov for matjord: $5\,000\text{ m}^2 \times 0,1\text{ m} = 500\text{ m}^3$ matjord med sand

Behov for undergrunnsjord: $5\,000\text{ m}^2 \times 2\text{ m} = 10\,000\text{ m}^3$

3.19 Matjord til fordeling

Nr.	Navn	Gbnr.	Sand/silt m^3	Leirjord m^3	Undergrunns- jord m^3
1	Klokkerjordet	119/22	6 000	1 000	0
2	Veigrunn, Kirkes- anger Pedersens Vei	118/1	1 500	250	0
Sum			7 500	1 250	

3.20 Behov for matjord

Nr.	Navn	Gbnr.	Sand/silt m ³	Leirjord m ³	Under- grunnsjord m ³	Avstand km	Priori- tet
3.1.1.	Otto Galleberg*	118/1		900		0,5	1
3.1.2.	Otto Galleberg*	118/1	200			0,5	2
3.1.3.	Otto Galleberg*	118/1	2 000			0,5	3
3.2.1.	Johnny Widar Langeland	117/1	1 750			0,5	13
3.3.1.	Yngvar Høydahl	2/2	-400	400		5	r.1.
3.3.2.	Yngvar Høydahl	2/2		100	2 000	4,5	r.2.
3.4.1.	Erling Gjessing	2/1,6/1	1 250	(1 250)	1 500	5	4
3.5.1.	Hans Kristian Teien	14/1		700		2,5	
3.6.1.	Jørn Skjördal	29/1		1 200		6	
3.6.2.	Jørn Skjördal	29/1		1 000	5 000 +	5,5	
3.7.1.	Bernt Bonden	26/1		1 050		3	
3.8.1.	Tone Winge	121/1		50		3	10
3.8.2.	Tone Winge	121/1	500			3	11
3.9.1.	Ingrid Mjelde Gran	104/1	2 000			2,5	
3.10.1.	Magnus Ralle Gran	108/11	2 500		3 500	2	
3.11.1.	Ludvik Lørdal	30/1	360		7 200	5	
3.11.2.	Ludvik Lørdal	30/1			(18 000)	5	
3.12.1.	Petter Odlo Frant- zen	30/8		240		5	
3.12.2.	Petter Odlo Frant- zen	30/8		100		5	12
3.12.3.	Petter Odlo Frant- zen	30/8	600		12 000	5	
b.	Petter Odlo Frant- zen	30/8	400		6 000	5	
3.13.1.	Ellen K. B. Peder- sen	95/7	200			5	8
3.13.2.	Ellen K. B. Peder- sen	95/7	120			5	9
3.14.1.	Hallgeir Skjördal	37/2		2 000		3,5	
3.14.2.	Hallgeir Skjördal	37/1		1 500		4	
3.15.1.	Per Reese	88/1	1 500			9,5	5
3.16.1.	Lars Borgen	106/1		120		1,5	6
3.17.1.	Maia Guldal	107/15		50		1,5	7
3.18.1.	Bent Ove Weberg	112/1	300			4	
3.18.2.	Bent Ove Weberg	112/1	1 000			4	
3.18.3.	Bent Ove Weberg	110/8	500		10 000	4	

*) Otto Galleberg har avtale med Sande kommune om at jord fra hans eiendom skal benyttes på andre områder på egen eiendom.

4. TIDSPUNKT FOR FLYTTING AV MATJORD

Matjordplanen for Klokkerjordet sendes inn høsten 2019. En har ikke oversikt over når reguleringsplan sendes inn. Det er naturlig at utbyggingen av området vil skje i en etappe. Flyttingen av matjorda kan derfor skje i omganger.

Flytting av matjord må skje når jorda er lagelig, det vil si under rimelig tørre forhold. Det vil si at den ikke kan flyttes i regnvær eller etter våte perioder. Sandjord er lettere å flytte under mindre gunstige forhold enn leirjord, men her er leirjord og siltjord dominerende og krever at hensyn tas. Flytting om vinteren, med tele er mulig.

Mottaksarealene må være tørre for å være klare for kjøring med tungt spredeutstyr. Dermed kan det bli behov for mellomlagring.

5. UTTAK OG BEARBEIDING AV MATJORDA.

Jorda på Klokkerjordet har vært drevet med normal drift av eng i mange år. Her er det enkelt å ta av matjorda.

«Krattet» nordvest på jordet er tilvokst med vierarter og or. Denne jorda bør legges i ranke hos mottaker et par år slik at stubber og røtter råtner og blir til ensartet matjord.

Det er to felt som er forsumpet og tilvokst med takrør. Takrøret kan bekjempes kjemisk før avsluttet vekstsesong, før en tar av matjorda. Alternativt kan en bare levere denne jorda med takrør til mottaker, men mottaker må da gjøres oppmerksom på at takrøret vil gi utfordringer uten omfattende jordarbeiding.

Jorda på Klokkerjordet er så godt som fri for stein. Det vil si at det ikke er nødvendig med solding av jorda. Jorda lengst nord kan imidlertid ha så mye stein at solding kan være aktuelt.

Kan en få kjørt ut matjorda direkte, vil det være det mest rasjonelle. Å la jorda ligge i ranke i inntil et år vil også være greit.

All nydyrking og terrengingrep krever vurdering fra kommunen i forhold til søknadsplikt.

Transport

Ved transport av matjord bør en unngå bruk av tungt utstyr som bulldoser, dumper og lastebil. Grunnen til dette er at kjøring vil foregå på dyrka jord, både ved opplasting og framfor alt ved utkjøring på mottaksarealene. Her vil trykkskader på matjordlaget og i særlig grad på undergrunnsjorda være alvorlig. Bruk av traktor og utstyr som brukes til utkjøring av slam vil være å foretrekke. Så lenge en finner mottaksarealer innen 10 kilometer unna er dette også akseptabel avstand for traktor.

6. MELLOMLAGRING AV MATJORD

Direkte kjøring av jord fra Klokkerjordet til utkjøring på mottaksarealene er et klart mål. Dersom dette ikke lykkes, må jorda mellomlagres. En må sette av plass til mellomlagring på eiendommene som mottar matjord, eventuelt avtale andre løsninger for plass til mellomlagring.

Matjord er en uendelig mengde organismer som trenger vann og luft. For å sikre tilgang til både luft og vann er det aktuelt å legge opp ranker. Da vil luft kunne komme til jorda. Jorda i ranken bør legges opp med beltegående gravemaskin. Jorda kan da legges opp i inntil 3 meters høyde. Matjordranker som skal ligge noen tid bør tilsås med rasktvoksende grasarter som raigras eller engsvingel. Dette for å hindre at matjordranker vokser til med vanskelige ugras som kveke, takrør, tistel, burot, åkerdylle mv.

7. REKKEFØLGE

Flyttingen av matjord vil følge utbyggingen av området. Klokkerjordet kan bli utbygd i en omgang. Jorda bør være i bruk så lenge som mulig. Derfor kan det være naturlig at transporten av matjord avtales når jorda er lagelig før utbygging.

Landbrukskontoret skal godkjenne matjordplanen og varsles når planen settes i verk. Landbrukskontoret skal også godkjenne arbeidet når det er fullført. Da skal også byggesaksavdelingen varsles om at matjordplanen er fullført i henhold til godkjent plan.

8. GRENSESNITT

Det er tiltakshavers ansvar å følge opp at matjordplanen følges.

Det er ikke fastsatt hvor langt utbygger er forpliktet til å stå for flyttingen av matjorda, og følgelig heller ikke hvor mottaker skal overta ansvaret for matjorda. Utgangspunktet er at utbygger fører matjorda helt på plass, men dette må partene bli enige om og avtaler inngås.

9. FORHOLD TIL ANDRE MYNDIGHETER

Flytting av jord kan kreve tillatelse fra andre myndigheter. For å hindre spredning av uønskede skadelige arter er det viktig at anleggsutstyr er reingjort før arbeid tar til på et jorde.

1. Flytting av jord med potetcystenematode (PCN) er ikke tillatt. Mattilsynet har satt opp metodikk for å ta ut jordprøver. Dette er gjort, og det er ikke påvist PCN. Jorda kan dermed flyttes fritt. Se bilag med kart.
2. Jord fra eiendommer registrert med floghavre kan ikke flyttes uten Mattilsynets dispensasjon. Eiendommen som avgir matjord er ikke registrert med floghavre. Jorda kan dermed flyttes fritt. Eiendom som mottar matjord kan være registrert med floghavre.
3. Et svært ondartet ugras, hønsehirse, er på vei inn i norsk jordbruk. Dersom hønsehirse er funnet på eiendommen, er det viktig med tiltak. Det er ikke registrert hønsehirse på Klokkerjordet, og særskilte tiltak er ikke nødvendig. Det samme gjelder andre ondarta ugrasarter.
4. Matjordplanen skal godkjennes av landbruksmyndighetene i kommunen og skal følge reguleringsplanen til behandling i kommunen. Videre skal Tiltakshaver/utførende entreprenør skal etablere et internkontroll system med en sjekkliste der de ulike stadiene i matjordplanen er beskrevet og dokumentert med dato og signatur. Slik legges det til rette for at kommunen på forespørsel kan føre tilsyn med gjennomføringa av planen.

10. KONKLUSJON MED PRIORITERING

Interessen for matjord er kartlagt på bred basis. En har hatt kontakt med Sande bondelag som samlet en rekke grunneiere med eiendommer i området, og disse kan ha nytte av matjorda fra Klokkerjordet. Dermed har det vært nødvendig med en omfattende kartlegging av eiendommer. Kriterier for å velge mottaksarealer for jorda fra Klokkerjordet er:

1. Sannsynlig avlingsøkning
2. Avstand fra Klokkerjordet

Jorda planlegges derfor flyttet i henhold til tabellen i prioritert rekkefølge satt opp nedenfor.

Ved å bruke jorda til forbedring av allerede dyrka jord vil en ikke få nytt innvunnet areal, men en vil få god effekt av jorda ved at avlingspotensialet heves og en vil oppnå en sikrere avling hvert år.

På grunn av den store interessen for matjord til forbedring av allerede dyrka jord og matjord til nydyrking vil oversikten over det jordsøkere kan få fra Klokkerjordet danne oversikten en data-base for mulige seinere matjordplaner for utbygging i Sande.

Prioritert rekkefølge

Prioritet	Nummer	Navn	Sand/silt m ³	Leirjord m ³	Daa
Til disposisjon			7 500	1 250	
1	3.1.1.	Otto Galleberg		900	9
2	3.1.2.	Otto Galleberg	200		4
3	3.1.3.	Otto Galleberg	2 000		40
4	3.4.1.	Erling Gjessing	1 250*		5
5	3.15.1.	Per Reese	1 500		15
6	3.16.1	Lars Borgen		120	1,2
7	3.17.1.	Maia Guldal		50	0.5
8	3.13.1.	Ellen K.Borgen Pedersen	200		2
9	3.13.2.	Ellen K.Borgen Pedersen	120		1,2
10	3.8.1.	Tone Winge		50	0.5
11	3.8.2.	Tone Winge	500		10
12	3.12.2.	Petter Odlo Frantzen		100	1
13	3.8.1.	Johnny Widar Langeland	1 750		35
Rest			20	30	
Reserve					
1	3.3.1.	Yngvar Høydahl	400		4
2	3.3.2.	Yngvar Høydahl		100	3,5

Prioritetlista er satt opp med dem som ikke trenger undergrunnsjord*. Dersom prosjektet vil avse slike masser i samband med matjordplanen, så kan det settes opp en annen prioritetsliste.

*) Bortsett fra 3.4.1. Erling Gjessing som gjerne mottar 1 500 m³ undergrunnsjord.

11. BAKGRUNNSSTOFF FOR PLANEN

- Utbyggingsplaner for Dverdalåsen i Sandefjord v/Dverdalåsen AS
- Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) vedtatt av Fylkestinget i Vestfold
- Kommuneplan for Sande, arealdelen
- Veileder til matjordplan, Vestfold fylkeskommune, 22.12.2016 og under revidering høsten 2018
- Bioforsk Rapport «*Flytting av oppdyrket jordsmonn for reetablering av jordbruksarealer*»
- Norsk Landbruksrådgivning, Disponering av matjord av Torgeir Tajet, foredragsmomenter
- Norsk Landsbruksrådgivning, Vurdering av matjorden på Sørby – Virik, Sandefjord
- Statens vegvesen, Erfaring med kompenserende tiltak ved utbygging av E18 i Follo
- Civitas, Krav om flytting av matjord fra utbyggers ståsted, momenter i foredrag
- Diverse matjordplaner fra Holmestrand, Hof, Tønsberg og Sandefjord
- Div. kart fra Nobio, jordsmonnsskart, erosjonskart, Vestfoldkart mv.
- Nobio, Planteklinikken, analyseresultater for potetcystenematode, kart mv.
- Mattilsynet, normaler for saksbehandling mv.

12. VEDLEGG

- Gårdskart over planområdet Klokkerjordet, målestokk 1: 2 000, 2 stk., et med jordarter inntegnet og et med veigrunn antydnet, og med arealstatistikk
- Rekvisisjon PCN-analyser, Klokkerjordet, av 16.10.2018
- Plan for uttak av jordprøver for PCN-analyser, 3 kart M 1:1 000
- PCN analyserapport av 30.10.2018 og 27.11.2018
- Rekvisisjon PCN-analyser, Søndre Bø, gbnr. 118/1 av 22.05.2019
- Plan for uttak av jordprøver
- Analyserapport PCN, av 28.05.2019
- Kart over mulige mottaksområder for matjord, i alt 27 kart

Holmestrand, 20. august 2019
Håkon Fæste
landbrukskonsulent